

Koomiline ooper "Teenija-käskijanna"

Estonia Teatri talveaias

Rahva Hääli 29. X 1992

MULJE

Lavastaja — Neeme Kuningas

Pergolesi tuntuim ooper esitendus 11. oktoobril, sel pühapäeval oli teine etendus. Kahenädalane vahe on uue lavastuse puhul ehk liialt suur, sest üks iga lugu tahab ju sisse mängimist. Õnneks see mingil moel tunda ei andnud.

Muusikaliselt stiilne esitus andis tunnistust kontsertmeistrile Jaanus Juuli (solistid) ja Matti Ufferti (kvartett) meisterlikust tööst. Algselt ette nähtud väikese koosseisuga keelpilliorkester oli lavastuses taandatud keelpilli-kvartetiks, mis tundus selles saalis igati õigustatuna. Vokaal ja saatepartii olid tasakaalus.

Noor muusikaline juht Tarmo Vaask näitas end väga tähelepaneliku dirigendina. Hea stiilitaju ja tagasihoidliku žestiga jälgis ta solistide iga fraasi. Võiks isegi ütelda, et liiga täpselt, lausa koorijuhil maneeris. Saateansambel mängis rohkem omapead, millele kvartetit vastas aktiivse musitseerimisega ja suurepärase koosmänguga.

Nimiosalist Serpinat kehastas Kai Parmas, kes kirjade järgi on teatri kooriartist. Enne oli ta väga menukalt Riia Ooperis külalisena esinenud, siis alles hakati tema kui võimaliku solistiga arvestama ka koduteatris. Taas leidis kinnitust tõe, et prohvetid ei ole kuulsad omal maal. Eelmistes solistiosades oli Kai Par-

Umberto (Mart Laur)

VAMBOLA SALUPUU foto

masele antud võimalus tulla välja nn. noortekoosseisus, nüüd oli ta Serpina osas dublandita. Võrreldes tema debüütrolliga teatris (Susanna "Figaro pulmas"), on lauljatori vokaalne areng olnud märkimisväärne. Hääli on muutunud väljendusrikkamaks, paindlikumaks ja ühtlasemaks. Kenasti särab hea vokaaltehnikaga kõrgregister, vaid nn. üleminekunootidel on veel tuhmi kõla.

Rikast vanapoissi Umberto, kelle särtsakas Serpentina ümber sõrme mässib, mängib-laulab tore bufobass Mart Laur. Oma esimese soolopartii teatris ("Boris Godunovis") laulis ta mitte kodus, vaid Estonia Teatri küla-

lisetendustel Pariisis *Opera Comique*'i laval. Tuleb välja, et see oli hea enne. Kuigi ka Mart Laur on veel kooriartist, on temagi kontos juba mitmeid rolle. Mee-nuvad ennekõike need, mis praegusega esitusmanceerilt väga sarnased (Dulcamara "Armujoojis" ja Bartolo "Figaro pulmas"), aga eks need osad ongi samalaadsed. Mart Laur on hea koomik, täiesti vaba üleviskamispatust. Kõlav hääli, hea vokaaltehnika (vaid kohati lamedavõitu kõla a-tähel, eriti pikkadel nootidel), selge diktsioon — kõik see kajastus esinemisvabaduses, ja oli tunda, et nii häälelist kui mängulist tagavara on veelgi. Tekkis huvi

näha teda mõnes dramaatilises rollis.

Mõlema solisti tekst oli absoluutselt arusaadav, mille eelduseks lisaks heale diktsioonile oli ka Neeme Kuninga hästi lauldav ja suupärane tõlge. Kuuldavasti on olnud arvamusi, et uus tekst olevat amoraalne, ent pean sellist etteheidet liialduseks.

Serpina ja Umberto osalahendustega võis lavastuslikust küljest nõustuda, aga kolmas roll — teener Vespone — tekitas selliselt mängituna küll kahtlusi. Et tegemist on tummrolliga, siis peab kõik olema välja mängitud. Tundub, et seda rusikareeglit on siin võetud liiga üheselt: kui vastuvaidlematu kuulekus, siis tõpluse ni, kui koomiline, siis tobeduseni. Tulemuseks oli esiteks see, et mõnes stseenis meenutas kuulekus etüüdi küülikust, mõnes etüüdi sitisvast karjakantsist jne. Teiseks tuli ilmsiks, et Alari Põld-õjale ei olnud tema lavalist ülesannet lõpuni selgeks tehtud. Küllalt totter oli Vespone tulek suuskadel. Suuskade kasutamine improviseeritud altaril risti kujutamiseks oli samas jälle leidlik. Kui nüüd kerida tegevust tagurpidi, et püüda põhjendusi leida: selleks, et kasutada vaimuka välgatusena tekkinud ideed ja risti tegemiseks suuski, pidi need suusad ju kuidagi lavale tooma. Võib-olla peaks selline äraspidi-loogika absurdi puhul paika, aga siin ei taha see kõige ülejäänuga (ei lavastuse ega kujundusega, muusikaga seda enam) klappida.

PILLE PALM